

K. Flacasnevensis

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

Κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

[ἱθογραφικὸν σημείωμα]

ΟΣΟΙ ἀναμφιβόλως τὸν παρενόησαν! Πότοι θὰ τὸν ἔχαραχτήρισαν καὶ τὸν ὑπολαμβάνουσιν ὡς ἴδιότροπον, ἐκεντρικόν, ἀλλόχοτον!

Καὶ δὲν ἔχουσιν ἄδικον ἵσως.

Εἰς τὰς μικρὰς - ἴδιας - κοινωνίας, οἱ ἄνθρωποι συνήθωσ εἰσὶν ἀντίγραφα ἀλλήλων, δοῦλοι τουτέστιν ὥρισμένων ἔξεων, ἥθων, προλήψεων. Δι' αὐτοὺς ἔκάστη ἡμέρα εἰνε τυπικὴ ἐπανάληψις τῆς προηγουμένης. Ο αὐτὸς τρόπος τοῦ ζῆν, τοῦ σκέπτεσθαι, τοῦ δρᾶν, τοῦ ἐναλλάττεσθαι κοινωνικῶς· ἡ αὐτὴ ταχική, αἱ αὐταὶ ἀδυναμίαι, τὰ αὐτὰ πάθη, αἱ αὐταὶ ἰδέαι ἐσφηνωμέναι ἐν τῷ ἔγκεφάλῳ των. Όμοιαζουν καὶ συστρέφονται ὡς οἱ λεπτοδεικταὶ τῶν ὥρολογίων διανύοντες τὴν αὐτὴν ἀπαρεγκλίτως τροχιάν. Καὶ ἂν τις ποτέ, εἰς αἴφνης μεταξὺ τῶν χιλίων, ἀποσκιρτήσῃ ἀπὸ τὸ ἀένναον αὐτὸς κοινωνικὸν μαγγανοπήγαδον καὶ θελήσῃ νὰ διαγράψῃ ἴδιον κύκλον ζωῆς, σύμφωνον πρὸς τὴν λογικήν, πρὸς τὴν φύσιν, πρὸς τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν ἀποφασίσῃ νὰ εἴπῃ εἰς τὰ ἄλλα περὶ αὐτὸν κοινωνικὰ νευρόσπαστα:

— «Οχι, κύριοι! ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἀναπνέω τὴν ἀτμοσφαῖραν αὐτὴν τοῦ κοινωνικοῦ ψεύδους τὸ δποῖον ἐκ συνθήκης σᾶς ὑποχρεόνει νὰ εἰσθε ἀλληλοδιαδόχως ἥθοποιοι καὶ ἀκροαταὶ εἰς τὴν καθημερινὴν αὐτὴν κωμῳδίαν, τὴν δποῖαν παιίστε. Εἰσθε νοικοκυραῖοι νὰ κατατυραννεῖτε τὸ σαρκίον σας, νὰ βασανίζετε τὸ μυαλό σας, νὰ φαρμακεύετε τὰς ἡμέρας σας μὲ χιλίας δύο ἀνάγκας ἀσκόπους καὶ μὲ ἐπιθυμίας ἀπραγματοποιήτους. Εγὼ δημιώς ἐννοῶ νὰ εἴμαι κύριος ἐμαυτοῦ καὶ τῶν πεποιθήσεών μου. Άργος μα! νὰ δένω τὸν λαιμοδέτην μου κατὰ τὸν συρμόν, νὰ

χάνω τὴν αἰσθησιν τῆς ἀφῆς δεσμεύων τὰς χεῖρας ἐντὸς χειροκτίων, νὰ λιγύζω τὴν σπονδυλικὴν στήλην εἰς φιλοφρονήσεις, τὰς ὁποίας δὲν αἰσθάνομαι, νὰ σφίγγω τὴν δεξιὰν τοῦ δεῖνα, τὸν ὅποιον περιφρονῶ ἐνδομύχως, νὰ πνίγω ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ψυχὴν μου, διότι τὸ θέλετε σεῖς· νὰ σκέπτωμαι μὲ τὸ δικό σας τὸ μυαλό, νὰ τρώγω, νὰ κοιμοῦμαι, νὰ περιπατῶ, νὰ διαιτῶμαι, νὰ συμπεριφέρωμαι καὶ νὰ ἐνεργῶ μὲ τὸν διαβήτην τῆς ἔθιμοτυπίας, μὲ τὴν ὁποίαν ἀρέσκεσθε σεῖς οἱ ἄλλοι νὰ περισφίγγετε τὴν ἀσφυκτικὴν καὶ ἀγωνιῶσαν ὑπαρξίν σας. Ἐγὼ ἐννοῶ νὰ ζῆσω ὡς λογικὸν ὅν, ἔχων πλήρη τὴν συνείδησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πνευματικῆς μου φύσεως, νὰ λέγω τὴν σκάφην - σκάφην καὶ τὰ σῦκα - σῦκα, νὰ περισπῶμαι ἀπὸ ὅλιγωτέρας ὅσον τὸ δυνατὸν φροντίδας καὶ ἀνάγκας, νὰ ἔχω γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ αἰθρίαν εἰς τὸ πνεῦμά μου, καὶ σᾶς χαρίζω ὅλας τὰς ἄλλας ματαιοφροσύνας δμοῦ καὶ τὰς μωρίας, μὲ τὰς ὁποίας χάνεσθε!»

Ἐάν, λέγω, θελήσῃ τις νὰ προσαρμόσῃ ἔαυτὸν μὲ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, μᾶλλον καὶ τῆς λογικῆς παρὰ μὲ τὰς συνηθείας τοῦ ἄλλου κόσμου, ὡ! ἐξάπαντος, ὁ κύριος αὐτός, θὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐκκεντρικός, ὡς ἀλλόχοτος, καὶ ἵσως—ἵσως ὡς φρενόληπτος!

Καὶ πῶς ὅχι; ἀφοῦ, ἀξιῶν νὰ ἀνήκῃ εἰς ἔαυτὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τὰς ἀνοησίας τοῦ ἄλλου κόσμου, θ' ἀποτελῇ ἀναπόφευκτον πρὸς αὐτὸν παραφωνίαν;

Μεταξὺ τῶν σπανίων καὶ παραμίλλων αὐτῶν ἴδιοτρόπων δέον νὰ συγκαταλεχθῇ καὶ ὁ πρώην ἐφέτης κ. Κωνσταντίνος Παρασκευαΐδης. Εἰς μεταξὺ χιλίων, μεταξὺ ἔκατὸν χιλιάδων. "Οχι, ὅχι! ἀμφιβάλλω ἀνὴρ ἵστορια, ὅχι πλέον ἢ Ἑλλάς, ἔχη νὰ ἐπιδείξῃ πολλοὺς δμοίους."

Τὸ κοινὸν τὸν γνωρίζει μόνον ὡς ἀκούραστον πεζοπόρον, ὡς δεινὸν κολυμβητήν, καὶ τὸ πολὺ-πολὺ ὡς ἔνα τῶν μᾶλλον ἀκεραίων καὶ ἀκάμπτων δικαστικῶν λειτουργῶν τοῦ Κράτους. Ἡ φήμη περιήγαγε μόνον ταύτας τοῦ ἀνδρὸς τὰς ἀρετάς, ἐξικομένας ἄλλως τε εἰς τὸ ἄωτον. Καὶ διμώς πόσοι ἀγνοοῦν κατὰ βίθος τὸν περιέργον καὶ πρωτότυπον ἀληθῶς ἄνδρα! Ὁμοιόζει πρὸς τὰ δύσληπτα ἐκεῖνα συγγράμματα τὰ ὅποια διὰ νὰ τὰ ἐννοήσῃ τις καὶ τὰ αἰσθανθῆ καὶ τὰ ἀγαπήσῃ, δέον νὰ τὰ διεξέλθῃ κατ' ἐπανάληψιν, νὰ τὰ μελετήσῃ, νὰ τὰ διύλισῃ, νὰ τὰ χωνεύσῃ πολύ. "Αλλως κλείει τὸ βιβλίον χασμώμενος καὶ τὸ παρέρχεται ἀγνοῶν καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Βεβαίως ήγειν; ἐδῶ οἱ ἐν Ἀθήναις, τὰ ὀστρακόδερμα τῶν καφενείων τῆς πλατείας τῆς Ὄμονοίας καὶ τοῦ Συντάγματος, οἱ καταπίνοντες μαχαρίως τὸν χλασικὸν κονιορτὸν τῆς πρωτευούσης καὶ κυλιόμενοι ἀπαύστως εἰς τὰς μικρορραβδιουργίας τῆς πολιτείας, θυμαζόμενοι μόνον καὶ ἔξιστάμεθα μὲν χάσκον τὸ στόμα διὰν δ τύπος ἀγγέλλῃ ἔκαστοτε ὅτι ὁ Παρασκευαῖδης ἔξεκίνησεν αἴρνης πεζὸς ἐκ Λαρίσσης εἰς Ἀθήνας, η̄ διὰ ἐπετάχθηκε δι' ὀλίγας ὥρας εἰς Κόρινθον διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ παλαιόν του φίλον, η̄ ὡδοιπόρησε μέχρι Χαλκίδος χάριν περιπάτου· ὅτι ἄλλοτε πάλιν ἀνῆλθε γιὰ γοῦστο εἰς τὰς ἀπροσίτους γιονοσκεπεῖς χορυθὰς τοῦ Ταῦγέτου· η̄ διὰ τοῦ ἐκάπνισε μίαν πρωίαν νὰ διέλθῃ νηχόμενος, ὡς δελφίν, τὴν ἀπὸ Φλεβῶν μέχρι Φαλήρου θύλασσαν, καὶ τὰ παρόμοια.

Καὶ ὅμως ὁ ἀνὴρ εἶνε θαυμάσιος ὅχι μόνον ὡς ἀκατάβλητος πεζοπόρος, ἀλλιος διεθνοῦς φήμης καὶ στεφανώματος· δὲν εἶνε μόνον ἔξαισιος κολυμβητής. Ἰσως ἄλλως τε αἱ ἀρεταὶ αὗται ὀφείλονται κυρίως εἰς τὸν σπάνιον ὄργανισμόν του καὶ εἰς τὴν σωματικήν του διατοκεύην, η̄τις ἀν συνίσταται καὶ κινῆται ἀπὸ νεύρων καὶ μῆνας καὶ αἷμα μᾶλλον η̄ ἀπὸ χάλυβα καὶ ἀτμόν, περὶ τούτου ἀς ἀποφανθῇ η̄ φυσιολογία, η̄ ύγιεινή, η̄ δικιτητική.

Ο Παρασκευαῖδης εἶνε κάτι περισσότερον. Ἐν συνόλῳ σπανία προσωπικότης, ἀξία ἰδιαιτέρας σπουδῆς καὶ μιμήσεως. Εἶνε δ, τι εἶνε, δ, τι πρέπει νὰ εἶνε, δ, τι πιεστεύει, δ, τι διανοεῖται, δ, τι αἰσθάνεται, εἴλικρινής πρὸς ἔχυτόν, πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸς τὸν κόσμον ὅλον. Ο αείμνηστος Κουμουνδοῦρος τὸν ἀπεκάλει σοφὸρ φιλόσοφον. Πολὺ ὁρῶς καὶ χαρακτηριστικώτατα. Διότι ὁ ἀνὴρ πρόκειται η̄μιν μοναδικὸς τύπος; ἀληθοῦς φιλοσόφου, διδάσκοντος οὐγῇ διὰ θεωριῶν καὶ παραγγελμάτων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἴδιου παραδείγματος. Ο βίος του ἀπας, μέχρι καὶ τῶν ἀπροσδιορίστων λεπτομερειῶν ἀξίζει ὀλόκληρον φιλοσορίαν, τὴν ἀλγθεστέραν ίσως φιλοσορίαν τῆς ζωῆς, η̄τις, ἀν διεμορφοῦτο εἰς σύστημα, θὰ ἥδυνατο νὰ ἀπασχολήσῃ τόμους ἀτελευτήτους καὶ νὰ διδάξῃ πολλοὺς μεμψιούρους καὶ ἀπαισιοδόξους καὶ πεισιθανάτους σπληνικούς, ποῦ δέον νὰ ἀνεύρωσι τὸν σκοπόν, τὴν ἀξίαν καὶ τὰ ἀληθῆ θέλγητρα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου.

Αναμφιβόλως τοιοῦτον θὰ ὠνειροπόλει τὸν ἀνθρώπον ὁ ἀρχαῖος Ἐπίκτητος, διὰν ἔγραψε τὸ Ἐγχειρίδιόν του, τὸ κάλλιστον ἔκεῖνο κοινωνικὸν εὔχγγελιον. Ο Ηλάτων βεβαίως θὰ τὸν συμπεριελάμβανε σεμνυνόμενος εἰς τὴν πολιτείαν του, καὶ ἔαν ἔη ὁ Ζήνων ὁ ἴδρυτης τῆς στωικῆς φιλοσορίας, θὰ τὸν ἀνεκήρυττεν ίσως ὡς διδάσκαλόν του. Διότι, ἀμφιβάλλω ἀν η̄ Σχολὴ

τῶν Στωϊκῶν, ἡ ἐπιζητοῦσα νὰ καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον κύριον ἑαυτοῦ καὶ τῶν παθῶν. καὶ μόνον ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας νὰ τῷ ἔξασφαλίσῃ πλήρη τὴν εὐ-
δαιμονίαν, ἀμφιβάλω ἀν̄ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἕνα ἐκ τῶν ὄπαδῶν τῆς ἐφάμιλλον ἐν τῇ πράξει πρὸς τὸν ἡμέτερον Παρασκευαῖōην.

Βεβαίως οἱ ἡθικοδιδάσκαλοι, οἱ ἰδεολόγοι, οἱ ἐν τῇ θεωρίᾳ μόνον ἀναζητοῦντες σκιάς καὶ νεφέλας, οἱ φιλοσοφοῦντες ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ γραφείου των, δὲν ἔλειψαν οὔτε θὰ λείψωσι ποτε. Νομίζω δικαῖος ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀστειότερος ἀπὸ τὸν σοφὸν ἐκεῖνον, διτεῖς, ἐνῷ αἴφνης ἀναλύει σοβαρῶς ἀπὸ τῆς ἔδρας τὰς ἡθικὰς ἀργὰς τοῦ Πλάτωνος ἡ ἔξαγγέλλει ἀπ' ἀμβωνίος τὰς ύψηλοτέρας διδασκαλίας τῆς θρησκείας, ἐξ ἀλλού εἰς τὰ παρασκήνια φωράται γυμνὸς πάσης πεποιθήσεως, ὁ ἐλαττωματικώτερος ἵσως τῶν δισων προσπαθεῖ νὰ διδάξῃ, ἔτοιμος ν' ἀνταλλάξῃ δῆλην τὴν φιλοσοφίαν του ἀντὶ πινακίου φωκῆς! Ὁ ἀληθῆς σοφὸς εἶνε δοκίμως ὁ ὑποδεικνύων ἀλλ' ὁ πράττων τὸ ἀγαθόν.

* *

* *

Δὲν εἰξεύρω ἀν̄ θέλησις μᾶλλον γαλούδινη, διὰ μακρᾶς κτηθεῖσα ἔξεως, παρεσκεύασεν ἑαυτῷ ἄρτιον καὶ γαλούδινον ἐπίστης ὄργανισμόν, ἡ ἀν̄ τούναντίον ἡ ἄρτιότης τῆς σωματικῆς αὐτοῦ διασκευῆς, τελειωθεῖσα δι' ἀσκήσεως ἀδιακόπου, ἐστερέωσεν ἐξ ἀποτελέσματος καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἡθικὸν καὶ ψυχικὸν σθένος. Πιθανὸν ύγεία ψυ/ῆς καὶ σώματος νὰ ἔχαρτωνται καὶ ὑπαινεῖσθωνται ἀπ' ἄλλήλων. Πιθανὸν ἡ φύσις, ἡ κληρονομικότης, ἡ

ΣΗΜ. — Οἱ πρὸς πατρὸς πρόγονοι αὐτοῦ ἦσαν ἀληθεῖς ἄνδρες καὶ ἔνεκα αὐτῶν αἱ Κυδωνίαι ἐγένοντο πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἡ ὄχσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρώτη ἐν τοῖς ἐλευθερίαις, πρώτη ἐν τῇ παιδείᾳ, καὶ πρώτη ἐν πλούτῳ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πατριωτικοῖς αἰσθήμασι. Τοῦρχος δὲν ἐπάτει ἐντὸς τῶν Κυδωνῶν· λέγεται δὲ περὶ τοῦ πάππου του Παρασκευᾶ Κοτζᾶ-Πέτρου ὅτι διοικητὴς ὧν τῶν Κυδωνῶν ἀπηγόρευε νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν ιερὰν πόλιν τῶν Κυδωνῶν ἔφιπποι. Τοῦρχος, ἐκτὸς ἐάν ἀφήρουν τὰ πέταλλα τῶν ἵππων των δύο ὥρας μακρὰν τῆς πόλεως. Ὁ πατέρος του, εἰς τῶν ὡραιοτέρων ἀνδρῶν, μεμυημένος τῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας κατῆλθεν εἰς Ἑλλάδα μετὰ τοῦ ἔξαδέλφου του Χατζηθανάση δύο μῆνας πρὸ τῆς ἔκρηκεως τῆς ἐπαναστάσεως, ἔλαβε δ' ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ τοῦ ἀγῶνος, γραμματεὺς συγχρόνως γενόμενος τοῦ στρατηγοῦ Κριεζώτου. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀγῶνος, λοχαγὸς ὧν τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ, παρηγόρη τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου καὶ ἐνυμφεύθη τὴν ἐκ Πατρῶν ὡραιοτάτην κόρην τοῦ Πανταζῆ Μπουκαούρη. Ὁ ἀνὴρ ἦτο ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητός του 28

ἀνατροφή, ἡ ἀκατάπαιντος ἀταχησίς νὰ συνετέλεσαν εἰς τὴν διάπλασιν τόσον ἀκμαίου καὶ ἀκαταβλήτου σώματος. Ἀγνοῶ. "Ἄς ἀποφανθῆ ἡ ἐπιστήμη. Ή παιδαγωγικὴ ἀς ἔξαγάγῃ τὰ συμπεράσματά της καὶ ἡ ύγιεινὴ ἀς κάμη τὰς ἐρεύνας της. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ ἡμέτερος σοφὸς ἔξεμηδένισεν ἀείποτε τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἀτμοσφαίρας, τὰ ψύχη, τοὺς καύσωνας, τὸν κάματον, καὶ τὰς παντοίας ἔξωθεν κατὰ τοῦ σώματος ἐναντιώσεις. Θὰ ἴσχυριζόμην ὅτι ύπεταξε τοὺς φυσικοὺς νόμους ἐὰν δὲν ὕφελον νὰ εἴπω μᾶλλον ὅτι συνεφιλιώθη μετὰ τῆς φύτεως πάντοτε, ἥτις τὸν ἡγάπησεν ὡς τὸ γνησιώτερον τέκνον της, καὶ τὴν ὅποιαν ἡγάπησε καὶ εὗτος μετ' εἰλικρινοῦς ἐνθουσιασμοῦ. Ἄρκεῖ νὰ μάθετε ὅτι καθ' ὅλον τὸν πεντηκονταετῆ βίον του οὐδέποτε ἡπιένησε. Καθ' ὅλας τὰς μακρὰς καὶ μυθώδεις πορείας του, καθ' ἃς βαδίζει ἐπὶ τρία καὶ τέσσαρα ἡμερούκτια, μ' ἐλάχιστα διαλείμματα ἀναψυχῆς, διερχόμενος τὰς περικαύστους πεδιάδες τῆς Θεσσαλίας ἢ ἀναβαίνων τὰς ἀπεψυγμένας κορυφὰς τῶν ὄρέων ἢ λουόμενος ἐν ὕδρᾳ γειμῶνος εἰς ὑπαίθρια ὕδατα, οὐδέποτε ἥσθιάνθη κεφαλαλγίαν ἢ συνάγγην κἄν ! Μὲ ίατροὺς καὶ φάρμακα οὐδέποτε ἥλθεν εἰς σγέσεις. Συναπισμοὺς καὶ ἔμπλαστρα καὶ κινίνην καὶ ρετσινόλαδα καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἐμβαλώματα τῆς ύγιεινῆς, μᾶς τὰ χαρίζει ὅλα εἰς ἡμᾶς τὰ φυτόζωα τῶν πόλεων, τοὺς συμβούλευομένους τὸν σφυγμόν μας καὶ τὸ θερμόμετρον εἰς πᾶσαν ύποτροπὴν τῆς ἀτμοσφαίρας. Μὰ τὴν ἀλήθειαν οἱ Ἀσκληπιάδαι θὰ ἡύτοκτόνουν ἐξ ἀπελπισίας ἀν ἡ Ἑλλὰς ἀπετελεῖτο ἀπὸ Παρασκευαίδας. Καὶ δῆμος, ἐὰν ύγεια θὰ εἰπῇ, κίνησις καὶ ζωή, τῆς ὅποιας τὰ θέλγητρα καὶ τὴν συνείδησιν ἀπολαμβάνει βαθύτερον δ ἔχων τελειότερα τὰ αἰσθητήρια ὅργανα, δι' ὧν συχοινωνεῖ μετὰ τοῦ ἔξωτερικοῦ κόσμου, ἀναντιρρήτως ὁ Παρασκευαίδης ἔζησε καὶ ζῇ ζωὴν χειλίων ὅμοι ἀνθρώπων.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ σωματικὴ του σκληραγωγία γρονολογεῖται ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἥλικιας. Παῖς ἔτι ὧν ἡσκεῖτο ἀδια-

ἔτῶν, 18 δὲ ἡ σύζυγός του καὶ ἐκ τοιούτου ζεύγους ἐγεννήθη ὁ Κωνσταντῖνος Παρασκευαίδης. "Οταν ἐξήρχοντο εἰς περίπατον ὁ λαὸς ἡγείρετο καὶ ἐθαύμαζε τὸ λαμπρὸν ζεῦγος. «Τὸ βατσέλο καὶ ἡ φρεγάτα • ἔλεγον. Μετὰ 8 ἔτη ἀπὸ τῆς συμβιώσεώς των, πρώτην φορὰν ἀσθενήσας ἐκ διαλείποντος πυρετοῦ, ἀπέθανεν ὁ σύζυγος ἐκ λάθους τοῦ ίατροῦ του Χαρολάμπου; Ιαχωθάτου, δστις ἦτο τῆς σχολῆς τῶν ἀραιμάξεων καὶ δστις δὲν ἡδυνήθη οὐδ' ἐπὶ μίαν ἡμέραν νὰ παραμείνῃ πλέον ἐν Πάτραις ἔνεκεν τῆς ἐκραγείσης κοινῆς κατακραυγῆς, διότι ὁ κόσμος ἔλεγεν: «Ἐπιστεύομεν ὅτι θὰ κατέπιπτε τὸ Παναγιαϊκὸν σύρος, ἀλλ' ὅχι ὅτι θάπεθνησκεν ὁ Παρασκευᾶς !»

λείπτως. Δρόμοι, δισκεβολίαι, ἀλματα, κολύμβημα, κωπηλασία, ἀναρριχήσεις, ἐκδρομαὶ εἰς τοὺς ἄγρους καὶ ἀνὰ τὰ ὅρη, οἷον αἱ προσφιλεῖς του παιδιά, εἰς ᾧ ἐπρώτευε μεταξὺ τῶν διαιρέτων του. Ζωηρός, ἀεικίνητος, ἀτίθασσος, ταραχοποιός, ἦτο ἐν τούτοις ὁ ἄριστος τῶν μαθητῶν, διακρινόμενος μάλιστα ἐπὶ ἔξαιρέτω μαθηματικῇ ἴδιοφυΐᾳ. Οἱ αἰμινηστοὶ καθηγητής του Γ. Γεράκης ἔμενεν ἔκθαμβος βλέπων τὸν μικρὸν ταραξίαν εὔρισκοντα λύσεις τῶν ἀριθμητικῶν προβλημάτων διαφόρους τῶν ύπ' αὐτοῦ προτεινομένων. "Οταν ποτὲ ὁ ἀοιδίμος" Οθων ἐπεσκέψθη τὰς Πάτρας, ὁ αὐτόθι γυμνασιάρχης τότε Α. Ραδινός θέλων νὰ ἐπιδειξῇ ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ τὸν κράτιστον τῶν μαθητῶν, ἔδραμε καὶ ἔξετρύπωσε τὸν μικρὸν ταραχοποιόν, τὸν ἔσυρεν ἐκ τοῦ ὥτος καὶ τὸν παρουσίασεν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως. Οἱ ἰδιόρρυθμοις παῖς μετὰ παρρησίας ἔλυσε διάφορα προβλήματα δυσχερῆ καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ δὲ "Οθων θαυμάσας τὴν ἀγχίνοιαν τῷ ἐνεχείρισεν οἰκίας καὶ εύρισκων τὴν ἔξωθυραν κλειστήν, ἀνερριχᾶτο διὰ τῶν κρηπιδωμάτων καὶ τῶν στεγῶν καὶ ἐνεφανίζετο ὡς ἔκπληξις εἰς τοὺς κύκλους τῶν οἰκείων. Τιμωρηθεὶς ποτε ἀδίκως ύπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ φυλακισθεὶς ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ τρίτου ὄρόφου τοῦ Γυμνασίου ἐντὸς τοῦ λιθοστρώτου τῆς αὐλῆς ὅρθιος ἐπὶ τῶν ποδῶν ὡς αἴλουρος, ὡς γαλῆ. Οἱ Γυμνασιάρχης τρομάξας ἐκ τοῦ κρότου προέκυψεν ἐκ τοῦ παραθύρου :

— Βρέ παληόπαιδο, τί ἔκαμες ἔκει;

— Νά, μ' ἐτιμώρησαν ἀδίκα κ' ἐπήδησα ἐδῶ ἔξω.

Καὶ ὁ Γυμνασιάρχης ἐσταυροκοπεῖτο ἔκθαμβος πῶς δὲν ἐθρυμματίσθη εἰς μυρία συντρίμματα ὁ μικροσκοπικὸς ἔκεινος γίγας.

* *

*

"Υπὸ τοιαύτας συνθήκας ὁ παῖς διεμορφώθη εἰς ἀνδρα ῥωμαλέον καὶ ἀκαταπόγητον. Ἐπόμενον ὅθεν ύπὸ τόσῳ στερεὸν ὄργανισμὸν νὰ ἀνδρωθῇ σύναμα καὶ φρόνημα σιδηροῦν καὶ χαρακτήραλίγυστος καὶ ψυχὴ ἀνδρεία, ψυχὴ ἥρως ἄνα καὶ φιλοσόφου. Νεώτατος ἔτι γενόμενος δικαστῆς καὶ ῥιψθεὶς εἰς τὴν δίνην τῆς κοινωνικῆς ζωῆς οὐ μόνον δὲν ἀπέβαλεν ἀλλὰ τούναντίον καὶ ἐσυστηματοποίησε τὰς λιτὰς καὶ ἀπερίτους παιδικὰς ἔξεις. Ή νυσταλέα καὶ ἀναιμικὴ γενεά, μεθ' ἣς ὥφειλε νὰ ζυμωθῇ κοινωνικῶς, οὐδ' ἐπὶ ἐλάχιστον ἡδυνήθη νὰ τὸν ἐπηρεάσῃ. Εἳν ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ δικαστοῦ τὸν ἐκάρφωντε καθῆκον, ἐὰν τὸν ἐπνιγενὸν κονιορτὸς τῶν δικογράφων καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα τῆς μικροπολιτικῆς, ἡ μιαίνουσα τὸν βωμὸν τῆς ἐλληνικῆς Θέμιδος, ἐὰν ἐγνώ-

ριζες νὰ ύπουμένη τὰς χωματοσοθαράς μωρίας τοῦ ἄλλου κόσμου, ἔξω σύμως τὸν ἔκάλει συνηθέστατα ἡ φύσις, ὥραια καὶ πλουσία καὶ φιλόστοργος δι' αὐτὸν πάντοτε, μὲ τὰς ἀγρίας ἡ ἔξημερωμένας καλλονάς της, μὲ τὰς φάραγγας τῶν ὄρέων της, μὲ τὰ σύσκια ἄλση της, τοὺς γραφικοὺς αἰγιαλούς της, τοὺς βράχους της, τοὺς χειμάρρους της, τὰς χρυσταλλίνους πηγάς της, τῆς λαγκαδιάτης της, τὰς μεγαλοπρεπεῖς σκηνογραφίας της.

Αἱ πεζοπορίαι του ἐνδιαφέρουσιν ἡμῖν ἐνταῦθα, οὐ μόνον ὡς παραδειγματικὴ ἀσκητικής καὶ ἐνδυνάμωσις μυῶν καὶ νεύρων, καταστίνουσαι ἀντοχὴν σωματικῆς δυνάμεως μονονού ὑπεράνθρωπον, ἀλλ' ὡς ἔνδειξις ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς φιλοσοφικῆς του ἴδιοφυΐας, ἐξ ἄλλου δὲ ὡς πηγαὶ ἀστείρευτοι συγχινήσεων καὶ συναισθημάτων, τὰ διοῖα ἡμεῖς οἱ βάτραχοι τῶν πόλεων ἀγνόοῦμεν καὶ οὔτε δυνάμεθα νὰ διανοηθῶμεν κἄν. Ἐν Σπάρτη ἐλούετο εἰς τὸν Εύρωταν ἐν καιρῷ γειμῶνος. Ἐκ Ναυπλίου μετέβαινε πεζῇ καθ' ἐκάστην εἰς Τολό, διώρον ἔκειθεν ἀπέχον, ἐκολύμβα καὶ ἐπέστρεψε πρῶτος εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ δικαστηρίου, καθ' ἣν ὥραν οἱ συνάδελφοι του θὰ ἔρρεγχον ἵσως ἀκόμη. Ἐκ Καλαμῶν καὶ Κυπαρισσίας ἀπήρχετο χάριν λουτρῶν εἰς τὴν μακρὰν ἀπέχουσαν παραλίαν καὶ επανέκαμπτεν ἐωθινὸς πάντοτε. Ἐν Χαλκίδῃ ὥν, μετέβαινε συγνότατα εἰς τὸ χωρίον Ψαχνά, τρεῖς ὥρας πέραν τῆς πόλεως, διότι ἡρέσκετο — καταλαμβάνετε; — νὰ παίρνῃ ἔκει τὸν χαρέν του! Ἔφέτης ὥν ἐν Λαρίσσῃ ἐπεζοπόρει σχεδὸν καθ' ἐκάστην εἰς Τύρναβον, διότι — λέγει — εὔρισκεν ἔκει ὥραιον γάλα! Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστρατείαν ἐπεσκέπτετο καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἐκ τελευταίαν ἐπιστρατείαν ἐπεσκέπτετο καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἐκ Λαρίσσης τὸν ἐν Ρεβενίῳ διαμένοντα τότε ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρόν του συνταγματάρχην κ. Κ. Χατζηϊώάννου. Τὸ μεταξὺ Λαρίσσης καὶ Βόλου διάστημα διήνυσε πολλάκις χάριν ἐκδρομῆς, ἀπλούστατα, ὡς νὰ μετέβαινεν ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος εἰς στατα, ὡς νὰ μετέβαινεν ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Ολυμπίου. Οσάκις τῷ ἔμενε καιρός, ἐλάμβανε τὸν πῖλόν του, τὴν ῥάβδον, τεμάχιον ἄρτου, καὶ ὅλιγους καρποὺς καὶ ἀπήρχετο δὲ μὲν εἰς Ἀγιάν, διὰ νὰ περιεργασθῇ αἴσηνς τὴν αὐτόθι τελουμένην πανήγυριν, ἄλλοτε εἰς Ηγέλιον διὰ νὰ θαυμάσῃ τὰς γραφικὰς τοποθεσίας του, δὲ εἰς τὸν "Ολυμπὸν" τὸν Παρνασσὸν διὰ νὰ ἰδῃ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα, ἄλλοτε πάλιν εἰς κανὲν δάσος τῆς Στερεᾶς ἢ τῆς Πελοποννήσου διὰ νὰ λικνισθῇ ὑπὸ τὴν σκιὰν καὶ τὸν φίθυρον τῆς ἐλάτης, ἢ διὰ νὰ δοσισθῇ εἰς τὰ νάματα τῆς Κασταλίας καὶ νὰ πίῃ ἐκ τοῦ φήτου Ηλία, ἀναλώσας δέκα ἔξι ὁλοκλήρους ὥρας κατά τε τὴν

χνοδον καὶ κατάβασιν, περιφρονήσας τὸ ἐκεῖ ἐπάνω δριμὺ ψῆφος
κατὰ τοῦ ὁποίου ἡ μεταξωτὴ καὶ μυρόεσσα νεολαία τῆς ὁδοῦ
Σταδίου ἔπειπε νὰ συμπαραλάθῃ βεβαίως καὶ ἀνὰ μίαν θερμά-
στραν ἐὰν ἀπετόλμα παρομοίαν ἀνάβασιν. 'Αλλ' ὁ ἡμέτερος πε-
ζοπόρος, ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐκείνου καὶ ὑπὸ τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον
ἀπέλαυσεν ἔξαισίως μεγαλοπρεποῦς θεάματος, διότι ὑπὸ τὰ βλέμ-
ματά του ἔξειλιχθη κάτωθεν περίοπτος ὅλη ἡ Πελοπόννησος εἰς
σχῆμα ποάγματι φύλλου μωρέας, μὲ τοὺς Βαθεῖς γύρω κόλπους
τῆς καὶ ἐν ἀπόπτῳ πέραν μὲ τὰς νήσους τοῦ Αἴγαίου ὡς νύμφας
ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναδύουμένας.

* * *

Τὰς μεγάλας πορείας του, δικαστὴς ὁν, ἔξετέλει! ιδίως κατὰ
τοὺς μῆνας τῶν διακοπῶν 'Ιούλιον καὶ Αὔγουστον, ὑπὸ τὸν φλέ-
γοντα ἥλιον τοῦ θέρους. Οὕτω κάποτε ἀπεφάσισε νὰ διατρέξῃ
πεζῇ τὸν γῦρον τῆς Πελοποννήσου καὶ τὸ ἐπραγματοποίησεν
ἐντὸς 23 ἡμερῶν. 'Εκκινήσας ἐν πρωῒ ἐξ 'Αθηνῶν, μετέβη εἰς
Ναύπλιον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τρίπολιν, Σπάρτην, εἰς Καλέμας διὰ
τῆς Λαγκάδας, εἰς Γαογαλιάνους διὰ τῆς Λιγουδίστας, Φιλιατρά.
Κυπαρισσίαν, καὶ διὰ τῆς δυεσβάτου καὶ ἀμμώδους ὁδοῦ, ἐξ οὐ
καὶ ἡ ἐπωνυμία Κακόβατος, εἰς 'Αγουλεινίσταν, Όλυμπιαν, Πύρ-
γον, Πάτρας, Αἴγιον, Μέγα Σπήλαιον, Καλέθρυτα. Μονὴν 'Αγίας
Λαύρας, καὶ διὰ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου εἰς 'Ακράταν, ἐνθι,
κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ιδίου πεζοπόρου, παρὰ τὰ ἐλατοσκεπῆ
ὅρη εὗρηται ὕδωρ, ἐκπηγάζον ἀπὸ τῆς ρίζης ἐλάτων, δροτερώ-
τατον, ἐλαφρότατον καὶ διαυγέστατον, δημοιον τοῦ ὁποίου οὐδαμοῦ
ὑπάρχει. 'Απὸ τῆς 'Ακράτας εἰς Τρίκκαλα, Συλόχαστρον, Κό-
ρινθον, Μέγαρα — ὅποθεν ἐλοξοδρόμησε διὰ νὰ μεταβῇ καὶ εἰς τὴν
Μονὴν Φανερωμένης ἐνθι ἐτελεῖτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ γνωστὴ
πανήγυρις τῆς 23 Αὐγούστου, — ἐκεῖθεν εἰς Μέγαρα πάλιν, Ελευ-
σίνα, Δαφνὶ — ὅπου μάλιστα προςκληθεὶς ὑπὸ ὅμιλου φίλων εὐθυ-
μονύτων ἔχόρευσεν ἀκούραστος καὶ εὐκίνητος — καὶ ἐκ Δαφνίου
κατ' εὐθεῖαν εἰς Φάληρον, ἐνθα ἔπιε τὸν καφέν του, φρέσκος—
φρέσκος, ζωηρὸς, θαλερός, ἀκατάβλητος, μὲ ἀνθηρὸν τὴν ὄψιν,
ὡς νὰ ἔξηρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ οἴκου του, καὶ ἵσως μὰ
τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ αὐτὸ δρομολόγιον
καὶ νὰ ἔξακολουθήσῃ ὅδοιπορῶν ἄλλα εἰκοσιτρίχια ἀκόμη ἡμε-
ρούκτια!

'Αλλ' ἐκ τῶν πεζοποριῶν του αἱ μᾶλλον καταπλήξασαι τὸ
χοινὸν εἰσὶν αἱ ἐκ Δαρίσσης ἢ Καζακλάρ εἰς 'Αθήνας, διάστημα
τὸ ὅποιον ἔξακις ἐν ὥρᾳ θέρους διήνυσε, μετ' ἀπιστεύτου ταχύ-

τητος και ἐν διαστήματι οὐχὶ μεῖζονος τῶν 69 ὡρῶν. Ἐκ Κα-
ζακλάρ μάλιστα ἐπορεύθη πρέπει εἰς Θερμοπύλας γωρίς νὰ σταμα-
τήσῃ ἢ ἀναπαυθῇ που, πεζοπορήσας οὕτως ἐπὶ 27 συνεχεῖς
ώρας! Διὰ νὰ ἐννοησετε δὲ τι σημαίνει πεζοπορία διὰ μέσου τῶν
ἡλιοφλεγῶν και ἀνύδρων και ἑρήμων κατὰ τὸ θέρος πεδιάδων
τῆς Θεσσαλίας, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζετε ὅτι καθ' ὅλην τὴν μακρὰν
αὐτὴν ἐξ Λαρίσης μέχρις Ἀθηνῶν ἀπότασιν ὁ ἥμετερος πε-
ζοπόρος σπανίως ἢ οὐδέποτε συνήντησεν ἀνθρωπον πεζῇ βαίνοντα
ὑπὸ τὴν καίουσαν ἔκεινην ἀπισφαῖραν τοῦ Ιουλίου. Πλὴν δὲ
τῶν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἡψήφησε πάντοτε και τοὺς ἐκ τῆς ἐρημίας
κινδύνους, οἵτινες εἰσὶ μεγαλείτεροι ἐν περιπτώσει: ζέλης ἢ χο-
πάσεως, καθ' ἣν οὔτε ψυχὴ ἀνθρωπίνη θὰ τῷ ἐνεφανίζετο αρω-
γός. Δὲν ἀπαιτοῦνται ὅθεν χαλύβδινοι μόνον πόδες, ἀλλὰ και
φρόνημα χαλύβδινον και ψυχὴ ἀλγθῶς ἀνδρεία και στωχὴ ἀπά-
θεια και ἐγκαρτέρησις, περὶ τούτου δὲ κυρίως πρόκειται: ἐνταῦθα.
Οὕτω πεζοπορῶν πάντοτε, θέρους τε και χειμῶνος, διέτρεξεν
ἀπασαν τὴν Ἑλλάδα και τὴν ἐγνώρισεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρου,
πλειότερον βεβαίως ἢ ὅσον ἡμεῖς οἱ ἄλλοι: φλογεροὶ πατριῶται τῶν
καφενείων τὴν ἐσπουδήσαμεν ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου μόνον.
Δὲν υπάρχει γωνία γῆς ἐλληνικῆς, και ιδίως ἀνὰ τὴν Πελοπόν-
νησον, τὴν ὅποιαν δὲν ἐπεσκέφθη. Τὸν γνωρίζουν αἱ πεδιάδες
της, οἱ λόφοι της, τὰ βουνά της, τὰ σπήλαιά της, τὰ δάση της,
οἱ χείμαρροί της, ἢ λαγκαδιάτης της, οἱ αἰγιαλοί της. "Οὴν ἢ
Ἑλλάς, με τὰς προνομιούχους ἀριστοτελικὰς τοπογραφίας της,
με τὰ ἀγροτικά της εἰδύλλια, με τὰς ἀμιμήτους φυσικὰς καλ-
λονὰς ὅσαξ τῇ προσδίδει ἡ θαυμασία ποικιλία τῶν γραμμῶν και
τῶν χρωμάτων, σλη διηλθεν ὑπὸ τὰ ὅμματά του και διὰ τῆς
ψυχῆς του. Τὴν εἶδε, τὴν ἐγνώρισε, τὴν ἐθαύμασε, τὴν ἡσθάνθη
και τὴν ἡγάπησε. Θὰ εἴνε ἵσως ὁ μόνος κάτοικος τῶν ἐλληνι-
κῶν πόλεων ὅστις εἰςέπνευσε τὰ βαλσαμώδη ἀρώματα τῶν δασῶν
και τῶν βουνῶν της, και ἐνωτίσθη τοὺς μυστηριώδεις και ἀπροσ-
διορίστους ψιθύρους τῆς μελωδικῆς της φύσεως, ἢ ὅποια ἐλάλη-
σαν εἰς τὴν καρδίαν του διὰ μυρίων στοκάτων. Κατὰ τὰς νυκτε-
ρινάς του ὁδοιπορίας, ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ἐρημίας και τοῦ σκότου,
ὅλη ἢ κλεμαξ τῶν ἥχων τῆς ωραίας της φύσεως, ἀπὸ τοῦ βόμ-
βου τῆς μηλολόνθης ἢ τοῦ κελαρύσματος τοῦ βρυσκεποῦς ῥυα-
κίου και τῶν ἀπὸ τοῦ δίσους λαρυγγισμῶν τῆς ἀηδόνος, μέχρι
τῶν κεραυνῶν τῆς θυέλλης και τῆς ὠρυγῆς τῶν χειμάρρων και
τοῦ γογγυσμοῦ τῶν αἰγιαλῶν της, τίς οἰδε με ποίαν ἀνεκλάλητον
μουσικὴν ἀρμονίαν κατεκήλησε τὴν ψυχήν του." Ολαι αἱ τοποθε-
σίαι τῆς ἐλληνικῆς γῆς, τῶν ὁρέων και τῶν κοιλάδων της, τῶν

λόφων καὶ τῶν ποταμῶν της, ὅσας ἐπροίκισεν ἡ φύσις ἢ ἔξωράίσεν ἡ μυθολογία καὶ ἡ παράδοσις ἢ καθηγίασαν τὰ αἷματα τῶν ἑλληνικῶν ἀγώνων, καὶ τὰς ὄποιας ἐπεσκέψθη, ἐπροσκύνησε καὶ ἀπέλαυσεν, ὅλαις ἀνεξαιρέτως ἀντιπαρῆλθον ἀκτινοβόλοι διὰ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ὄφθαλμῶν του, ὡςεὶ ὑπὸ καλειδοσκόπιον μαγικόν, πλήρεις κάλλους, συγχινήσεων, ἀναμνήσεων, θαυματουργοῦ καὶ μεγαλείου. Οὕτω δὲ πάντα τὰ δῶρα καὶ τὰ ἀγαθά, πάντα τὰ ἥδεα συναισθήματα, ὅσα διεγείρει ἡ θεωρία, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συμβίωσις μετὰ τῆς φύσεως, ὑπῆρξαν οὐχὶ ἔνα εἰς τὸν σοφὸν πεζοπόρον, διὰ τὸν ὄποιον αἱ πηγαὶ τῶν ἀπολαύσεών της δὲν ἔμειναν κεκλεισμέναι καὶ ἄγνωστοι, ὡς εἰς τοὺς ἄλλους κατοίκους τῶν πόλεων, τοὺς ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς τεχνικῆς ζωῆς ὑπολαμβάνοντας αὐτὴν ὡς μητριὰν σκληρὰν καὶ ἀστοργον.

*
* *

'Ιδοὺ λοιπόν: φύσις, λογική, ἀλήθεια, ἐλευθερία: ίδοὺ οἱ δροι, ἐν οὓς συγχεφαλαῖοῦται ὁ βίος τοῦ Παρασκευαΐδου.

'Απλοῦς, ἀπέριττος, λιτοδίαιτος, αὐτάρκης, μετριοπαθής, ἀλτρουϊστής πράγματι, θυσιέζων τὸ ἐγὼ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, φλεγματικός, ὑπέρτερος τῶν παθῶν, τῶν φαντασιοπληξιῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνικῆς παρατάλης, ἥδυνήθη νὰ διατηρήσῃ ἀκεραίαν τὴν θήικήν του ἀνεξαρτησίαν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, τὸ τιμαλφέστερον τουτέστι τῶν ἀγαθῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ζῆ λιτώτατα. 'Ενδύεται ἀπερίττως. Τρώγει, οὐχὶ διὰ νὰ κουράσῃ ἐκ τῆς χλιδῆς τὸν στόμαχον, ἀλλ' διὸν ἀρκεῖ πρὸς ἀνανέωσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων. Κατὰ τὰς μαχρὰς καὶ ἐπιπόνους πεζοπορίας του, δὲν τρώγει εἰμὴ ξηρὸν ἄρτον Νοεμβρίου κοιμᾶται ἐν ύπαιθρῳ. 'Ως κλίνη τῷ ἀρκεῖ μία σινδόνη ἐστρωμένη ἐπὶ πλακῶν ἢ σανίδων. 'Η ἐνδυμασία του εἶνε ἀπλουστάτη. Τὸ περιττόν, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὄποιου ὁ ἄλλος κόσμος βασανίζεται καὶ ἀλληλοτρώγεται καὶ δηλητηριάζει πάσας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς του, τὸ περιττὸν εἰς τὴν τροφήν, εἰς τὸν ἴματισμόν, εἰς τὸν οἰκον, εἰς τοὺς τρόπους, εἰς τὴν ἔχφρασιν, εἰς τοὺς λόγους ἀκόμα, εἰς τὰς σγέσεις του ἐν γένει, καὶ τὸ ὄποιον καθιστᾶ τοὺς ἀνθρώπους ἐντελῶς γελοίους καὶ κακοδαιμονας, ἐλλείπει ἐντελῶς ἀπ' αὐτοῦ. Χόλος καὶ φθόνος καὶ μίση καὶ πάθη καὶ ἀδυναμίας οὐδέποτε διετάραξαν τὴν αἰθρίαν τῆς ψυχῆς του καὶ τοῦ πνεύματός του τὴν γαλήνην. 'Απλοϊκός, τραχὺς ἵσως ὑπῆρξεν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἀναλλοίωτος ἀνθρωπός, ἀνευ πλαγιασμῶν

καὶ ύστεροι οὐδέποτε ἀνῆλθε τὴν κλίμακα τοῦ ὑπουργείου οὐδ' ἔτεινέ ποτε οὓς εύήχον εἰς τοὺς ἐνόχους φιλομητούς τῆς μικροπολιτικῆς. Ἀλλὰ καὶ εἰς οὐδένα ἐπέτρεψεν οὔτε ὑπαινιγμὸν κανὸν περὶ δικαστικῆς υποθέσεως, εἰς τὴν ἔμελη νὰ λάβῃ μέρος ὡς δικαστής. Οἱ ἀδελφὸι του Φιλοποίμην τῷ ἔγραψὲ ποτε, συνιστῶν ἀπλῶς γὰ τὸ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς κακοῖαν δικην, ἵνα μὴ ἀδικηθῇ τυχὸν ὁ ἐνδιαφερόμενος. Οἱ Παρασκευαῖδης ἔσχισεν ἐνώπιον τοῦ κομιστοῦ τὸ γράμμα, τὸ ἐσώ- κλεισεν ἐντὸς φακέλλου καὶ τὸ ἐπέστρεψεν ἀνευ ἀπαντήσεως εἰς τὸν ἀδελφὸν του. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἦτο ἀληθῆς ἀγριάν- θρωπος. Ἐδίκαζε τουτέστιν ὡς δικαστής καὶ ὅτι ὡς πράκτωρ τῆς κρατούσης φατρίας. Καὶ διὰ τοῦτο συχνὰ ἔξεσφενδονίζετο ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς Ἑλλάδος. Ποτὲ δὲν ἐζήτησε με- τάθεσιν ἢ προχωγγήν. Ὁσάκις τῷ ἔκονοποιεῖτο τὸ ἔγγραφον τῆς μεταθέσεως του, οὕτε συνωφρυοῦτο οὕτε ὑπεγόγγυζεν. Ἐλάμβανε τὴν πῖλόν του, τὸν μικρὸν ὁδοιπορικόν του σάκχον, τὴν ἀπαραί- τητον ράβδον του, καὶ ἔζεινει μετά τίνας ὥρας πεζῆς εἰς τὴν νέαν του ἔδραν. Εἰς τὸ δημόσιον οὐδέποτε ὑπέβαλε καταστάσεις δοδοιπορικῶν ἑξόδων, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι δὲν ὑφίστατο δοδοιπορικῶν ἑξόδων, καὶ νὰ τὰ πληρώνεται ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ ἔξογκωνται εἰς τὸ τρι- πλάσιον, κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν πλέον τάξιν εἰς τὰς δοδοιπορ- κὰς καταστάσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Θὰ εἴνει ἀναντίρ- οήτως ὁ μόνος ὑπάλληλος ἀπὸ καταβολῆς μέχρι συντελείας τοῦ ἐλληνικοῦ Βασιλείου, δεῖται δὲν ἐπεβάρυνεν οὕτε λεπτὸν τὸ δημό- σιον ταμεῖον. Καὶ γνωρίζομεν δὰ τί κοστίζουν ἐν Ἑλλάδι οἱ ὑπάλληλοι! . . .

Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα, ὑπὸ τὴν ἀπεσκληρυμένην αὐτὴν ἴδι- συγχρασίαν, ὑπὸ τὴν τραχεῖαν καὶ ἀπότομον αὐτὴν ἴδιορρυθ- μίαν, ἔπαλλε καὶ πάλλει καρδία τρυφερὰ ὡς παιδίου καὶ ἀγνῆς παρθένου. Κέκτηται βεβὴν τὸ κοινωνικὸν αἰσθημα, καὶ δὲν ὑπάρχει ξένη συμφορὰ ἡτις δὲν δονεῖ τὰ στήθη του, καὶ ἡς χάριν ἥμπορεῖ νὰ θυσιάσῃ ἔχαστοτε τὰ λειψανα τῆς γλίσχρου ἀντι- φιλικού του. Ἀλλ' εἴνει ἀτυχῶς ἔχ τῶν περιέργων ἔχεινων φι- λανθρώπων, οἵτινες δίδουσι τὸν ὄβολόν των ὑπέρ τοῦ πάσχοντος ἄνευ θορύβου, ἀκολουθῶν κατὰ τοῦτο αὐτομάτως τὸ ἥλιθιον ἴσως παράγγελμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ νὰ μὴ γνωρίζῃ ἡ ἀριστερὰ ὅτι δίδει ἡ δεξιά! Ἐν Λαρίσῃ δικαστής ὃν ἤγόρασε μιὰν ἀμπελὸν καλλιθετρούν, καὶ παρεχάλεσε τοὺς αὐτόθι ὑπαλλήλους νὰ εἰσέρ- γωνται ἐλευθέρως ἐν αὐτῇ καὶ διέπωσι τὰς σταφυλάς.

Πλεῖστα, ἀνχριθμητα ἐπειεόδικ τοῦ βίου του, ἐξ ἔκείνων μάλιστα τὰ ὅποια τῷ συνέβαινον κατὰ τὰς ὁδοιπορίας του, καὶ τὰ ὅποια θὰ ἦγο ἀδύνχτον νὰ περισυλλέξωμεν καὶ ἀποθησυ-ρίσωμεν εἰς τὰς στενὰς ὥδε σελίδχς τοῦ Ἡμερολογίου, χαρα-χτηρίζουσιν ἐπαρχῶς τὸν σοφὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα.

‘Ημέραν τινά, διατριβῶν ως ἐφέτης ἐν Λαρίσῃ, ἐξῆλθε χάριν περιπάτου μακράν τῆς πόλεως βχίνων παρὰ τὴν ὅχθην τοῦ Πηνειοῦ. Αἴφνης βλέπει πτωχούς τινας ἀλιεῖς ἀσχάλλοντας καὶ μάτην ἀγωνιζομένους ν' ἀνασύρωσιν ἐκ τοῦ ποταμοῦ τὰ περι-πλακέντα δίκτυα. Ο Παρασκευαΐδης δὲν γάνει καιρόν. Εἶδεν ὅτι ἡδύνχτο νὰ πράξῃ ἐν καλόν, καὶ δὲν ἀντιπαρῆλθε τὴν εὐκαιρίαν. Εν ἀκαρεῖ ἀποβάλλει τὰ ἐνδύματά του,— καὶ ἦτο χειμών—ρί-πιεται εἰς τὸ οὔδωρ, καὶ μὲν προφανῆ κίνδυνον νὰ τὸν παρασύρῃ ἡ σφροδρότης τοῦ ρέματος, ἀτε ἐμπλακεῖς εἰς τὰ δίκτυα, κατορ-θώνει νὰ ἔχαγγή καὶ ταῦτα ἀβλαβῆ καὶ τὴν λείαν των σών. Οἱ ἀπλοίκοι ἀλιεῖς, ἔχθριμοι, δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς διαχύσεις εύγνωμοσύνης, διότι ὁ Παρασκευαΐδης:

— ‘Α ! μπᾶ ! δὲν βαρύνεσθε ! δὲν ἀξίζει τὸν χόπον διὰ τόσω μικρὸν πρᾶγμα ! εἰπε ξηρῶ ; καὶ ἐξηκολούθησε τὸν περίπατόν του ως νὰ μὴ συνέβῃ τίποτε

“Αλλοτε πάλιν, κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1882, ἐξεκίνησε μίαν πρωίαν ἐκ Λαρίσης εἰς Ἀγυιὰν διὰ νὰ περιεργασθῇ τὴν αὐ-τόθι τελουμένην πανήγυριν. Φθὰς ἔκει, ἔμπλεως κονιορτοῦ, ἀ-γνωστος, ἥδιοκατής τὴν ὅψιν, οὔτε εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς προσῆλθε νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ἴδιότητά του, οὔτε θόρυβον νὰ διε-γείρῃ περιάγων τὸ δικαστικόν του ἀξιώμαχ. Περιήρχετο μόνος τὰ διάφορα πέριξ σημεῖα, ἔβλεπε περιέργως τὸν πανηγυριστάς, ἐπεσκέψθη τὸν ναὸν καὶ προσελθὼν εἰς τὶ ἔκει που φρέαρ τὴν τλησε διὰ νὰ πίῃ. ‘Αλλ’ ἡ στρατιωτικὴ περίπολος, εἰς τὴν ὁξυ-δέρκειαν τῆς ὅποιας τὰ συμπάχυτα ταῦτα ἐφάνησαν πλέον ἡ ὄποιτα, καὶ ἥτις τὸν παρηκολούθει κατὰ πόδας, ἐσχημάτισεν ἀδι-άσειστον τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ μυστηριώδης αὐτὸς ξένος, ὁ ἔχων τὴν θέαν φοβεροῦ ἀγριανθρώπου, ἐξάπαντος θὰ ἦνε ὁ λήσταρχος τῆς συμμορίας. Ἡτις τὰς ἡμέρας ἔκείνας ἥκουσθη ὅτι ἐλυμαί-νετο τὰ περίγωρα ! Ο περιπολάρχης, ἀνορθῶν ἀσειμανίως τὸν μύστακκα καὶ τρίβων στατανικῶς τὰς χεῖρας επὶ τῷ ἀνελπίστω θη-ράμχτι, πλησιάζει τὸν ἀνύποπτον ὁδοιπόρον, καὶ τὸν ἔρωτᾶ :

— Δὲν μοῦ λέεις, τοῦ λόγου σου, ρὲ πατριώτη, τὶ γυρεύεις ἐδῶ ; Ποιὸς εἰσται καὶ ἀπὸ ποῦ μᾶς ~~πάρτιασες~~ ;

— Είμαι ὁ Παρασκευαΐδης, ὁ ἐφέτης . . .

— ‘Ετσι, αῖ ! μωρὲ μοῦτρα γιὰ ἐφέτης ! Καὶ δὲν μᾶς λέεις,

σὲ παρακαλῶ, γνωρίζεις χανέναν ἐδῶ, ἔχεις χανένα μέρος νὰ
ήσυχάσῃς, νὰ ἀναπαυθῆς, νὰ κοιμηθῆς;

— "Οχι, εἶμαι ξένος, οὐλθα πρώτη φορά, δὲν γνωρίζω χανένα,
καὶ οὔτε θὰ μεινω πουθενά, διότι μετ' ὄλιγον θὰ ἀναχωρήσω.

— Καλό! ζέλα ἐδῶ νὰ σου δεῖξω ἐγώ ἔνα μέρος κατάλληλο
νὰ ἀναπαυθῆς!

Καὶ ἐν θριάμβῳ τὸν ἀπάγουσιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, τὸν τρο-
μερὸν ἀρχιληστήν, τὸν ὅποιον ἔτρεχε τὸ πλῆθος νὰ περιεργασθῇ
μετὰ φρίκης! Εὔτυχῶς μετά τινας στιγμὰς δραμῶν καὶ δ τότε
εἰρηνοδίκης αὐτοῦ κ. Γκιουράνοβιτς διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ἀπαίσιον
λησταρχὸν, αἴφνης εύρισκεται ἐνώπιον τοῦ ἐφέτου Παρασκευαί-
δου, τὸν ὅποιον ὁ περιπολάρχης ἡτοιμάζετο νὰ στείλῃ χειροδέ-
σμον εἰς Λάρισσαν!

Τὰ λιτπὰ ἐννοοῦνται. Ο περιπολάρχης ἔμεινεν ἄναυδος καὶ
ἐπροσπάθει νὰ τραυλίσῃ λέξεις συγγνώμης:

— Καλὲ δὲν βαρύνεσαι, πατίδι μου! Τὸ καθῆκόν σου ἔκαμες.
Λάθος ἔγινε, ἐτελείωσε.

Καὶ ἡ ἀνεξικαία τοῦ ἀνδρὸς παρεσιώπησε τὸ πρᾶγμα καὶ
παρῆλθεν. Οὔτε θόρυβον ἔξήγειρεν, οὔτε τὸν κόσμον ἀνεστάτωσεν,
οὔτε τὸν τύπον κατέκλυσε μὲν διαμαρτυρίας, οὔτε τὴν κεφαλὴν
τῶν χωροφυλάκων ἔξήτησεν ἐπὶ πίνακι διὰ τὸ ἀσεβὲς πραξικό-
τημα. Μόνον δὲ μετὰ πάροδον ἐτῶν περιῆλθε τὸ γεγονός δῆλως
τυχαίως εἰς γνῶστιν τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλοποίουνος.

Τὴν αὐτὴν προστήτα καὶ ἀνεξικαίαν ἔδειξε καὶ ὅταν κατὰ
τὴν διὰ τοῦ γύρου τῆς Πελοποννήσου πολυήμερον ὁδοιπορίαν του,
μεταξὺ Ἀχράτας καὶ Ξυλοχάστρου, ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ ἀρειμά-
νειος φουστανελλοφόρος κλητήρος, διὰ νὰ τὸν συλλάβῃ ὡς δρά-
στην δῆθεν κλοπῆς διαπραγθείσης ἐν Πάτραις! Τὸ μόνον δυσά-
ρεστον συναισθῆμα ἐκ τῆς παραγγωρίσεως ταύτης ὑπῆρξε διὰ
τὸν πεζοπόρον μας ὅτι, ἔως οὖν διαλευκανθῆ ἡ ἀλήθεια, ἀνέκοψεν
ἐπὶ μικρὸν τὸ διαγεγραμμένον δρομολόγιόν του.

*Αλλοτε πάλιν, κατά τινα ἐκ Λαρίσσης μέχρις Ἀθηνῶν πεζο-
πορίαν του, εὗρε καθ' ὅδον δύο ὥρας ἐντεῦθεν τῆς Λεβαδείας,
γηρυματοφυλάκιον περιέχον 370 δραχμάς, συγαλλάγματα καὶ
διάφορα ἔγγραφα. Ο ἐνέρετος πεζοπόρος, ἀντὶ νὰ τὰ ἐνθυλα-
κώσῃ εἰς τὸ ίδικόν του ὡς θὰ ἐπράττε κάθε φρόνιμος καὶ πρα-
κτικός ἀνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας, αὐτὸς τούναντίον ἐπιστρέφει:
ἔκπληξιν τῶν περιεστώτων, παραδίδει τὸ εὔρημα διπάς ἀποδοθῆ
εἰς τὸν δικαιούχον. Καὶ αὐτοστιγμέι ἀναγωρεῖ καὶ πάλιν ἐπα-
νεργόμενος εἰς τὸν δρόμον του. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὁ πτωχὸς χω-

ρικός, δεστις ἐπανεῦρεν τὸν μικρὸν του θησαυρόν, ἔσπευσε νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τῆς Στοᾶς θερμὸν εὐχαριστήριον εἰς τὸν ἄγνωστον εὔεργέτην. Ἀμφιβάλλω δικιας ἀν δ Παρασκευαίδης ἔμαθεν γὴ ἐφρόντισε νὰ τὸ ἀναγνώσῃ.

Καὶ ἐν ἄλλῳ. Διαχρένων ποτὲ ἐν Ἀθήναις ως πρωτοδίκης εἶχε μάθει διὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο νὰ μεταθέσῃ ἐντεῦθεν ἐνα ἐκ τῶν συναδέλφων του δικαστῶν, περὶ τοῦ δποίου ἐγνώριζεν διὰ τοῦ σοθιαρὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντα δὲν τῷ ἐπέτρεπον τὴν ἀπομάχυνσίν του ἀνευ προφανοῦς βλάβης αὐτῶν. Ὁ Παρασκευαίδης δὲν γάνει καιρόν. Αὐθόρυμητος καὶ ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου προσώπου ἀποφασίζει, πρώτην τότε καὶ τελευταίαν φοράν, νὰ ἀναβῇ τὴν κλίμακα τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ αὐτὸς μίαν ταπεινὴν χάριν, ἐνα μικρὸν φουσφετάκι ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν! Μεταβάνει λοιπὸν παρὰ τῷ κ. Κουμουνδούρω καὶ ἔνδαχρυς σχεδὸν τὸν καθικετεύει νὰ μεταθέσῃ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀντὶ τοῦ συναδέλφου του εἰς οἰανδήποτε μεμακρυμένην κρίνει καλόν. Ὁ Κουμουνδούρος, συγχαρεῖ; αὐτῷ ἐπὶ τῇ γενναιοφροσύνῃ του οὐδένα μετέθεσεν.

Ἐνῶ δὲ εἶνε πρᾶξος, μειλίχιος, ἀνεξίκακος καὶ ἀγαθὸς ως ἀρνίον, ἐν τούτοις ἔχει ἀνδρείαν λέοντος καὶ ἡρωϊσμὸν γίγαντος, καὶ αὐταπάρνησιν μυθώδη, προκειμένου μάλιστα περὶ ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος. Ἀπόδειξις διὰ οὐδέποτε φέρει μεθ' ἔχυτοῦ ὅπλον κατὰ τὰς κενδυνώδεις πορείας του. Ως ἀνακριτής συνητήθη πολλάκις πρὸς κακοποιοὺς καὶ φυγοδίκους καὶ ληστάς, οἱ δποῖοι πάντοτε τὸν ἐθικύμαχον καὶ τὸν ἐσεβάσθησαν. Κάποτε μάλιστα, τινὲς ἐκ τούτων, μεθ' ὧν συνέπεσε νὰ συναντηθῇ που εἰς τὸ κρησφύγετόν των, θυμαράσαντες τὸ μεγχαλοπρεπὲς παράστημα, τὴν ἀρρενωπὴν φυσιογνωμίαν καὶ τὸ ἀτέρμητον θάρρος του, τῷ ἐξέφρασαν τὴν λύπην των διὰ ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ δικαστής, ἐνῷ ἥδυνατο κάλλιστα νὰ διαπρέψῃ ως ἀρχηγὸς ληστρικῆς συμμορίας!! "Οταν πρὸ ἐτῶν πολλῶν ἐνέμετο τὴν Δωρίδα καὶ Λοκρίδα ὁ τρομερὸς καὶ διεκδήτος λήσταργος Κρικέλας, ὁ σχὼν τὸ θράσος νὰ μεταβῇ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ εἰς Γαλαξείδιον κατά τινα αὐτόθι τελουμένην πανήγυριν καὶ νὰ ληστεύσῃ τοὺς πανηγυριστάς, τοιοῦτον εἶχεν ἐμπνεύσην πανικόν, ὥστε οἱ κάτοικοι κατεκλείσαντο οἴκαδε ἐνωρίτατα. Μόνος δὲ ὁ Παρασκευαίδης, πρωτοδίκης ὧν ἐν Ἀμφίσσῃ, ἐξηκολούθει ἀφόβω; τῆς πορείας του ἀνερχόμενος εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Παρνασσοῦ καὶ διερχόμενος ἐγύτατα τῶν καταφυγίου του

"Ἐνεργουμένης ποτὲ ἐν Λοιδωρικίῳ πεισματώδους ἐκλογῆς,

καθ' ἦν αἱ ἀντιμαχόμεναι μερίδες λυσσωδῶς ἐπυρθολοῦντο, οὐδεὶς δέ, οὔτε ἔχ τῶν ἀξιωματικῶν οὔτε ἔχ τῶν στρατιωτῶν, ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, μόνος δὲ Παρασκευαῖδης, δικαστὴς τότε τυγχάνων, ἔπεισεν ἔκει ἐν μέσῳ τῶν διασταυρουμένων σφαιρῶν καὶ ἥδυνθη διὰ τῆς ἐπιβαλλούστης προσωπικότητός του νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν καὶ προλάβῃ μείζονας ἀνθρωποτονίας. Τὰ ἀντιπαλαίστα χόμπατα, μόλις τὸν εἶδον ἐπιφανέντα, ἔξ ἀκατανοήτου αἰσθήματος σεβασμοῦ καθηύχασαν πάρατα.

"Ἐν τῶν ἀξιοσημείωτων ἐπειξοδίων τῆς ζωῆς του εἶναι καὶ τοῦτο. "Οταν παρηγήθη ἐσχάτως ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἐφέτου— καὶ τίς οἶδεν ὑπὸ ποίας πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεως ἐνδομύχου ἔξηναγκάσθη, νὰ ἀποστρατευθῇ μετὰ εἰκοσαετῆ δικαστικὴν θητείαν καί περ ἀκμήσιος ἔτι τὰς δυνάμεις— εἶδεν ὅτι ἀπητεῖτο ἀκόμη χρονικόν τι διάστημα ὑπηρεσίας δπως μὴ τῷ περικοπῇ ἢ ἀπονεμητέα πενιχρὰ σύνταξίς του. Ήρδε τοῦτο ἐδέχθη τὴν θέσιν τοῦ ὑπογραμματέως ἐν τῷ πρωτοδικείῳ (! !) ἔνθα ἐπὶ πολλοὺς δικέριψας μηνας μετριοφρόνως καὶ ἐν ψυχραιμίᾳ δὲν ἀπέστεργεν, ἐφέτης αὐτὸς μέχρι τῆς χθές, νὰ ἀντιγραφῇ ἀπόγραφα καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις, καὶ νὰ εἶναι ὁ μᾶλλον συνεσταλμένος καὶ εὐπιθής μεταξὺ τῶν συναδέλφων του, μειρακίων καὶ ἀποφοίτων συνήθως τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου!

"Απείρους τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἐπειξόδια τοῦ ἴδιωτικοῦ καὶ δικαστικοῦ βίου τοῦ Παρασκευαῖδου ἥδυνάμην νὰ σημειώσω καὶ διττοῦθι. Αλλὰ καὶ αἱ ὀλίγας προμνησούσεταις ἀρκοῦσιν εἰς πιστοποίησιν τῶν ἥθεων καὶ ψυχῆων χαρισμάτων τοῦ ἀνδρός.

* * *

"Ανέφερον ἀνωτέρω ὅτι ὁ χραταῖος ὄργανισμὸς τοῦ ἀνδρὸς ἔκει μηδένισε τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἀτμοσφαίρας, ἡς οὔτε τὰ ψύχη οὔτε τὰ θάλπη ἵσχυσαν νὰ τὸν ἐνοχλήσωσιν οὐδέποτε. Αλλὰ τοῦτο, τὰ καίπερ μοναδικόν, εἶναι τὸ ὀλιγώτερον. Τὸ μᾶλλον ἄξιον θαυμακαίπερ μοναδικόν, εἶναι ὁ ἡμέτερος σοφὸς παρέμεινεν ἀνεπηρέαστος καὶ ἐν σημοῦ εἶναι ὅτι ὁ ἡμέτερος σοφὸς παρέμεινεν ἀνεπηρέαστος καὶ ἐν μέσῳ τῆς κοινωνικῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς ἀσφυκτικῆς καὶ νοσογόνου, ἡτις συντρίβει παρ' ἡμῖν τοὺς χαρακτῆρας καὶ φονεύει τὴν ψυχὴν καὶ ἔηραίνει τὸ αἰσθῆμα καὶ παραλύει τὴν πίστιν πρὸς τὴν αρετὴν καὶ τὴν ἀλήθειαν.

"Τοῦτο χυρίως χαρακτηρίζει τὸν Παρασκευαῖδην καὶ ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον δύνχται νὰ καυχηθῇ. Η δίνη τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἰς ἥν

νεώτατος ἐρρίφθη, οὐδαμῶς ἴσχυσε νὰ τὸν παρασύρῃ. Παρέμεινεν ὡς πρωτοτυπία ἐν μέσῳ τῶν πιθηκισμῶν τοῦ ἄλλου κόσμου, μὲ ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις ἀκλονήτους καὶ ὡς εἰς ἀπολιθωμένας ἐν ἑαυτῷ, οἵονεὶ βράχος ἀπαρασάλευτος, τὸν ἐποῖον πέριξ πλήγτουσιν ἀδιαχόπως αἱ τριχυμίαι τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἡ νερό-βραστος καὶ ἔξηρθρωμένη γενεά μας, μεῖ? ἡς ἔξυμώθη καὶ ἔξειλιχθη. παρέρχεται μικρὰ καὶ εὔτελής ύπὸ τὸ ἀέτειον βλέμμα του. Ἐν μέσῳ τῶν μικρομεριμνῶν τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τῶν παθῶν, τοῦ φθόνου, τῶν πολιτικῶν διαιρέσεων, τῆς ιδιοτελείας, τῆς χλιαρότητος τῶν χαρακτήρων, τῆς ρευστότητος τῶν συνειδήσεων, αἱ δοποῖαι τὸν πεισέζωντον ὡς δικαστὴν καὶ τὸν περιέστριγξαν ὡς ἄτομον, αὐτὸς ὥρθοῦτο ὡς γίγας, γίγας μεταξὺ νάνων, οὐ μόνον κατὰ τὸ παράστημά του τὸ εὐθυτενὲς καὶ ἐπιβάλλον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ φρόνημά του τὸ ὑψηλὸν καὶ ἀλίγυστον. Δὲν εἶνε μόνον τῶν μακρῶν δρόμων πεζοπόρος ἀκούραστος, ἀλλὰ καὶ τῆς ζωῆς ὅδοιπόρος ἀκατάβλητος. Βαδίζει ἐμπρός: καὶ τὸν δρόμον του ἀνοίγει εὐθὺν καὶ δύμαλὸν ἡ φύσις, ἡ ἀλήθεια, τὸ καθῆκον. "Ολαὶ ἔκειναι αἱ ἀτελεύτητοι μικροβάσανοι ἢς δημιουργεῖ ἡ φιλοδοξία, ἡ ματαιότης καὶ ὁ ἐγωισμός, οὐδέποτε ἔταραξαν τὸν ἐν αὐτῷ ἡθικὸν ἀνθρωπὸν, ἔνθα βασιλεύει διαρκῆς γαλήνη καὶ αἰθρία. Ἀνώτερος τῶν προλήψεων καὶ τῶν ματαιοδοξῶν τοῦ ἄλλου κόσμου, κύριος ἑαυτοῦ καὶ τῶν πεποιθήσεών του, κατώρθωσε νὰ ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης καὶ νὰ διασώσῃ τὸ μόνον θεῖον ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ, τὴν συνείδησιν τῆς ἐλευθερίας του, ὡς λογικοῦ καὶ ἡθικοῦ ὄντος.

'Ιδοù ἐν σκιαγραφίᾳ καὶ διὰ γενικῶν γραμμῶν ὁ Παρασκευαῖδης, ὁ ἐκκεντρικός, ὁ ἀλλόκοτος, ὁ ἴδιοτροπος!

Καὶ ὅμως πόσον εὔτυχεῖς θὰ ἥσαν τὰ ἄτομα, αἱ οἰκογένειαι, ἡ κοινωνία, ἡ πατρίς, ἡ ἀνθρωπότης, ἣν ἀπηρτίζοντο ἀπὸ τοιούτου εἴδους ἀκατανοήτους καὶ φρενοτρόπους, ὡς τὸν ἡμέτερον Πάρασκευαῖδην!

Αθήναι, Αὔγουστος τοῦ 1891.

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ